Dnes v listě: ♦ PŘEDSEDA ČBÚ ING. PĚGŘÍMEK VE STRÁŽI ♦ VYHODNOCENÍ MONITORINGU ♦ JSME ZELENÁ FIRMA ♦ MEZINÁRODNÍ ŠKOLICÍ STŘEDISKO ♦ LABORATOŘ NA O. Z. GEAM ♦ KONFERENCE ODBORŮ ♦ ČIŠTĚNÍ NÁDRŽE PUSTÝ ♦ DŮL VÍTKOV II JIŽ NENÍ ♦ SPODNÍ PATRA DOLU ROŽNÁ ♦ ♦♦ UZÁVĚRKA 21. 4. 2008

DIAMO

OBČASNÍK ROČNÍK XIII (XXX) ČÍSLO 5 KVĚTEN 2008

Návštěva nového předsedy Českého báňského úřadu Ing. Ivo Pěgřímka ve Stráži pod Ralskem

Ing. Ivo Pěgřímek

Narodil se 1. 12. 1964, je ženatý, má dvě děti a žije v Lučině na Ostravsku. V letech 1979 až 1983 vystudoval Střední průmyslovou školu elektrotechnickou ve Frenštátě p. R., obor zařízení silnoproudé elektrotechniky a v letech 1983 až 1987 VŠB – TU v Ostravě, Hornicko–geologickou fakultu, obor hlubinné dobývání ložisek.

Odborné vzdělání si rozšiřoval v roce 1994 na VÚHŽ, a. s., Ostrava v oboru marketingu – NIMA – CIMA, v roce 1996 na Institutu rozvoje podnikání, s. r. o., Ostrava v oboru manažer a ekonom firmy a v letech 1997 až 1998 na Vysoké škole ekonomické v Praze v oboru strategie a taktika vrcholového managementu firmy.

Pracovní zkušenosti získával v OKD na Dole Fučík v letech 1984 až 1997, kde byl aktivním báňským záchranářem. Zabýval se řízením hornické činnosti v dole, ve vyšších funkcích, jako vedoucí technického odboru a vedoucí závodu, také řídil oddělení projekce, strategie, energetiky, bezpečnosti práce a útlumu.

Na Dole Paskov, OKD, a. s., působil v letech 1997 až 2004 jako hlavní inženýr. Zabýval se řízením strategie dolu, bezpečností práce, ražbou důlních děl a těžbou uhlí a dále mimo jiné řešil střety zájmů při povolování hornické činnosti a důlní škody na povrchu.

V roce 2005 byl obchodním manažerem, závodním dolu a zástupcem ředitele firmy KR Ostrava, a. s., kde se mimo jiné zabýval řízením staveb inženýrských sítí a liniových staveb a marketingem firmy.

V letech 2006 až 2007 byl jednatelem, ředitelem a spolumajitelem Č. U. d., spol. s r. o., provádějící dodavatelsky těžbu uhlí v OKD, a. s. V rámci firmy řídil zaměstnaneckou agenturu, zajišťující zahraniční dělníky pro firmy, zabývající se hornickými činnostmi v OKD, a. s.

Od roku 2006 do dubna 2008 byl jednatelem a majitelem firmy After mining, s. r. o., zabývající se likvidací a zajišťováním vyřazených důlních děl.

Ing. Ivo Pěgřímek je soudním znalcem pro obor těžba, odvětví těžba uhlí, specifikace hlubinné dobývání surovin, poddolování povrchových objektů a vliv hornické činnosti na povrch.

11. dubna na s. p. DIAMO

Dva týdny po svém jmenování navštívil státní podnik DIAMO nový předseda ČBÚ Ing. Ivo Pěgřímek. Cílem jeho návštěvy bylo seznámit se s vedením státního podniku, jeho organizační strukturou a rozsahem jeho činností.

Po uvítání vzácného hosta ředitelem státního podniku Ing. Bc. Jiřím Ježem a seznámením se s ostatními členy vedení podniku následovala krátká informace ředitele o rozsahu činností ve státním podniku. U nástěnné mapy starých zátěží po těžbě a úpravě uranové rudy demonstroval pan ředitel činnost podniku na jednotlivých lokalitách a dále následovala diskuze o největších problémech, které v současné době státní podnik řeší. Hlavním tématem této diskuze byla problematika lagun Ostramo a její právní hledisko.

Členové vedení odpovídali na dotazy týkající se ekonomiky, těžby a prodeje uranu a sanačních aktivit.

Krátce byl také Ing. Pěgřímek seznámen s fungováním mezinárodního školícího střediska.

Na závěr informační části návštěvy na ředitelství státního podniku obdržel pan předseda CD s prezentací lokalit ve správě podniku a pan ředitel věnoval panu předsedovi knihu Uranové a rudné hornictví v ČR.

Po tomto úvodu navštívil předseda ČBÚ Ing. Ivo Pěgřímek za doprovodu ředitele DIAMO s. p. Ing. Bc. Jiřího Ježe, náměstka ředitele s. p. pro výrobu Ing. Mariana Böhma a ředitele o. z. TÚU Ing. Tomáše Rychtaříka odštěpný závod Těžba a úprava uranu. Zde byl pan předseda nejprve seznámen s historií těžby uranu v oblasti Hamr na Jezeře a Stráž pod Raskem, jejími důsledky a s procesem sanace hor-

Ing. Šrýtr, Ing. Rychtařík, Ing. Bc. Jež, Ing. Pěgřímek a Ing. Böhm na velíně SLKR I

ninového prostředí po chemické těžbě uranu. Princip chemické těžby na ložisku Stráž a postup sanačních prací shlédl pan předseda na připravené prezentaci.

Pro ilustraci činnosti o. z. TÚU byla vybrána a navštívena čtyři pracoviště.

V první řadě to byla SLKR I, jako rozhodující sanační technologie, zajišťující nešíření kontaminovaných roztoků a výrobu kamence. Dále pan předseda navštívil stavbu NDS – ML, která bude zpracovávat matečné louhy právě ze SLKR I. Jako další část prohlídky byla navštívena dvě vyluhovací pole, a to VP 17 jako vyluhovací pole činné a VP 8B jako vyluhovací pole zrekultivované. Posledním cílem ex-

Ing. Rychtařík, Ing. Šrýtr, Ing. Bc. Jež, Ing. Pěgřímek a Ing. Böhm před SLKR I

kurze bylo odkaliště, zejména návštěva staveniště pro výstavbu další sanační technologie „Zpracování matečných louhů“.

Návštěvu v oblasti Stráže hodnotil pan předseda jako velice přínosnou, která mu poskytla spoustu nových informací.

Další návštěva se, podle jeho slov, uskuteční na o. z. GEAM Dolní Rožínka, kde hlavním programem bude fárání na dole Rožná.

Ing. Rychtařík, Ing. Bc. Jež, Ing. Pěgřímek a Ing. Böhm na vyluhovacím poli

Vyhodnocení monitoringu za rok 2007

Státní úřad pro jadernou bezpečnost Regionální centrum Kamenná provedl kontrolu radiační ochrany na DIAMO, státní podnik. Závěrečné projednání předložených zpráv se konalo dne 2. 4. 2008 na ŘSP DIAMO, s. p., ve Stráži pod Ralskem. Jednání byli přítomni pracovníci SÚJB RC Kamenná, vedeni jejím vedoucím Ing. Miroslavem Hemerem, Ing. Jana Šeflová, Ing. Miroslav Jurda a Ing. Miloslav Němec. Za DIAMO, s. p., se projednávání zúčastnili Ing. Bc. Jiří Jež, ředitel s. p. DIAMO, RNDr. Kamila Trojáčková, MUDr. Pavel Krákora, ředitelé odštěpných závodů a jejich spolupracovníci. Kontrola byla zahájena dne 12. 3. 2008 na RC Kamenná v souladu s § 3 odst. 2, písm.a) zákona č. 18/1997 Sb., atomový zákon, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole ve znění pozdějších předpisů. Za DIAMO, s. p., se zahájení kontroly zúčastnila RNDr. Kamila Trojáčková, náměstkyně ředitele státního podniku pro ekologii a sanační práce a MUDr. Pavel Krákora, odpovědný za soustavný dohled nad radiační ochranou v DIAMO, s. p. Při zahájení kontroly byly předány roční zprávy hodnocení monitorování sledovaných veličin v jednotlivých odštěpných závodech DIAMO, s. p., v písemné i elektronické formě. Předmětem inspekce byla kontrola plnění povinností z hlediska radiační ochrany, podle § 18 odst. 1 zákona č. 18/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Hlavním cílem inspekce byla kontrola plnění programů monitorování schválených podle zákona č. 18/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů pro jednotlivé odštěpné závody DIAMO, s. p. Součástí kontroly bylo, na základě předložených zpráv, vyhodnocení výsledků za rok 2007, včetně hodnocení ozáření kritické skupiny obyvatel, průkazů optimalizace radiační ochrany, rozboru příčin a účinnosti přijatých opatření překročených vyšetřovacích a zásahových úrovní, zhodnocení vývojových trendů měřených veličin ve sledovaných obdobích a návrhů pro další postupy a využití výsledků měření. K jednotlivým odštěpným závodům DIAMO, státní podnik:

GEAM, o. z. Dolní Rožínka

Osobní monitorování a monitorování pracovišť bylo zajišťováno

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 2

Získali jsme Certifikát „Zelená firma“

Společnost REMA Systém, a. s. vymyslela unikátní projekt v ČR, kterým chce rozhýbat nefungující systém sběru a následnou recyklaci starých elektrospotřebičů. Oslovila tisícovku největších tuzemských společností a nabídla jim zdarma instalaci sběrného boxu, do kterého budou moci jejich zaměstnanci vhazovat vysloužilé drobné elektrospotřebiče (mobilní telefony, walkmany, rychlovarné konvice, feny, toustovače, holicí strojky aj.) a vybité baterie. Následně společnost REMA Systém zajistí zdarma recyklaci tohoto odpadu (více též na adrese http://www.remasystem.cz).

Zelená firma

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 2

Vyhodnocení monitoringu za rok 2007

DOKONČENÍ ZE STR. 1

Střediskem zkušebních laboratoří o. z. (SZLAB). Vyhodnocování osobních dozimetrů ALGADE bylo smluvně zajištěno v SÚJCHBO, v. v. i. Kamenná. Vyhodnocování osobních TLD bylo prováděno firmou CSOD Praha. Monitorování výpustí a okolí bylo v pracovní náplni odboru ekologie a sanací o. z. Analýzy byly prováděny SZLAB o. z. a SÚJCHBO, v. v. i. Kamenná. V roce 2007 došlo k organizační změně a SZLAB bylo začleněno do úseku náměstka ředitele odštěpného závodu pro ekologii a sanační práce. V roce 2007 došlo k přestěhování SZLAB do nové budovy čištění volných vod odkališť Rožná na závodě CHÚ a centralizaci laboratoří v rámci odštěpného závodu. V personálním obsazení došlo oproti roku 2006 ke zvýšení počtu pracovníků střediska o 9 na celkový počet 35. Bylo konstatováno, že všechna plánovaná měření byla v rámci programu monitorování, včetně stanovených frekvencí splněna. Podmínky nových rozhodnutí SÚJB byly zapracovány do plánů odběrů vzorků v rámci monitorování výpustí a monitorování okolí. Plnění Programu monitorování je průběžně vyhodnocováno a bylo podrobeno i kontrolám ze strany inspektorů SÚJB v rámci prováděných inspekcí.

ODRA, o. z. Ostrava– Vítkovice

Vlastní plnění programu monitorování spadá do působnosti náměstka pro výrobu, techniku a ekologii o. z. a je technicky zajišťován odborem ekologie. Vzorkování bylo zajištěno odběry na stanovených profilech pověřenými pracovníky o. z. a zasílány k příslušným analýzám na o. z. GEAM – SZLAB. Doplnění datové báze bylo realizováno z referenčních analýz vzorků odebraných při soustavných kontrolách SÚJB a rovněž z rozborů získaných při zpracovávání studií „Návrh řešení hydrochemické situace a vypouštění důlních vod z vodní jámy Žofie“ a „Návrh postupu řešení problematiky radiační ochrany spjaté s vypouštěním vod z vodní jámy Žofie“, které jsou zpracovány expertní firmou SEPARA EKO. Všechna plánovaná měření daná programem monitorování byla ve stanovených termínech splněna.

RNDr. Trojáčková, Ing. Bc. Jež a Ing. Hemer před podpisem protokolu

SUL, o. z. Příbram

O. z. SUL provádí svou činnost na značně rozsáhlém území, v řadě odlehlých lokalit. To se promítá i do organizace a zajištění plnění „Programu monitorování“. Hlavní část monitoringu je soustředěna do 5 základních oblastí, které odpovídají bývalým významným lokalitám pro těžbu a úpravu uranových rud: Příbram, Zadní Chodov, Okrouhlá Radouň, MAPE Mydlovary a Horní Slavkov. Všechny práce byly prováděny na základě povolení SÚJB k nakládání se zdroji ionizujícího záření – provádění služeb monitorování. Zajištění monitoringu spadá do působnosti oddělení bezpečnosti práce (OBP) a oddělení ekologie – SM (Středisko monitoringu). Všechny činnosti při monitorování byly zabezpečovány zaměstnanci se zvláštní odbornou způsobilostí. Osobní monitorování zajišťovalo OBP včetně sumarizace osobních expozic pracovníků z výstupů vyhodnocení prováděných externími dodavateli. Vyhodnocování osobních dozimetrů OD 88 provádělo SÚJCHBO, v. v. i., Kamenná, vyhodnocování TLD (včetně dodávek) firma CSOD Praha. Monitorování pracovišť a hodnocení pracovního prostředí provádělo OBP. Měření parametrů pracovního prostředí pro potřeby OBP zajišťovalo oddělení ekologie monitorovací skupinou z Příbrami a zaměstnanci ČDV. Odlišný režim zajištění monitorování je v oblasti Mydlovary, kde odběry vzorků prašného spadu, měření zevního záření gama, EOAR, případně OAR a dlouhodobé aktivity alfa v polétavém prachu zajišťovali zaměstnanci monitorovací skupiny OE – SM. Odběry vzorků vod ve výpustních profilech a veřejných vodotečích v okolí odkališť prováděli zaměstnanci PRLP. Monitoring vod (zejména podzemních vod) byl zabezpečen provozem PRLP ve spolupráci s dalšími externími firmami a organizacemi.

TÚU, o. z. Stráž pod Ralskem

Všechna měření osobní, pracovišť, výpustí a okolí stanovená Programem monitorování byla provedena. Plnění Programu monitorování bylo průběžně vyhodnocováno. Bylo podrobeno pravidelným kontrolám ze strany inspektorů SÚJB v rámci prováděných inspekcí. Monitorování veličin, parametrů a skutečností důležitých z hlediska radiační ochrany (dále jen Program monitorování) prováděli převážně zaměstnanci oddělení bezpečnosti a hygieny práce o. z. Těžba a úprava uranu Stráž pod Ralskem (dále jen OBHP). Dalšími VOJ podílejícími se na naplňování Programu monitorování je Středisko laboratoří o. z. TÚU, které provádělo laboratorní stanovení v odebraných vzorcích, a v dalších VOJ určení zaměstnanci k provádění odběrů vod v rámci monitorování výpustí a okolí. Externími dodavateli jsou SÚJCHBO Příbram – Kamenná a CSOD Praha v oblasti služeb osobní dozimetrie a TESO, a. s., Česká Lípa, ALS Praha, a. s. a Povodí Ohře, státní podnik v oblasti specifických analýz. Příkazem ředitele o. z. TÚU kódové označení P–TÚU–17–02 k zajištění soustavného dohledu nad radiační ochranou, jadernou bezpečností, fyzickou ochranou a havarijní připraveností včetně jejího ověřování byl vedoucí OBHP ustaven dohlížející osobou pro celý odštěpný závod a zároveň byl tímto příkazem zřízen specializovaný tým pro o. z. TÚU jako specializovaný útvar. Vedoucím specializovaného týmu je vedoucí OBHP. OBHP bylo stejně jako v roce 2006 organizačně začleněno a přímo řízeno ředitelem odštěpného závodu – závodním DCHT.

Na úvod kontroly každého odštěpného závodu zahájil přítomný ředitel o. z. prezentaci závěrečné zprávy. Ve stručnosti představil obsah zprávy s důrazem na citlivé body. Těmi byly trendy překračování referenčních úrovní. V následném vystoupení odborných zástupců o. z. byly na tabelárních přehledech a grafech presentovány vybrané informace ze sledování a hodnocení pracovního a životního prostředí. Každý odštěpný závod měl svého posuzovatele z řad inspektorů, kteří se vyjadřovali k celé zprávě a žádali vysvětlení či doplnění některých informací. Ve většině případů dostali uspokojivé odpovědi. Ty, které se nepodařilo dostatečným způsobem obhájit, jsou uvedeny v závěrech protokolu o kontrole radiační ochrany na DIAMO, s. p., za rok 2007. S protokolem byli seznámeni zástupci o. z. a ŘSP. Protokol podepsali za SÚJB RC Kamenná Ing. Miroslav Hemer a za DIAMO, s. p., Ing. Bc. Jiří Jež.

SÚJB projednává o. z. GEAM

SÚJB – Ing. Němec, Ing. Jurda, Ing. Hemer a Ing. Šeflová

Výsledky kontroly SÚJB Regionální centrum Kamenná za rok 2007 opakovaně prokázaly, že DIAMO, s. p. průběžně věnuje maximální pozornost činnostem na úseku radiační ochrany. Projednané zprávy předložené odštěpnými závody prokázaly svůj vysoký standart a byly SÚJB hodnoceny velmi pozitivně.

MUDr. Pavel Krákora

Získali jsme Certifikát „Zelená firma“

DOKONČENÍ ZE STR. 1

S. p. DIAMO se také zapojil do tohoto projektu a první sběrný box již úspěšně plníme na ředitelství státního podniku. V měsíci květnu by měly být dodány další sběrné boxy i pro odštěpné závody. Touto službou je zaměstnancům nabízeno elegantní řešení, jak se zbavit vysloužilých elektrospotřebičů a přitom se chovat šetrně k životnímu prostředí.

Pro firmu to znamená možnost využívat loga „Zelená firma“ na svých propagačních materiálech a zároveň zdarma i ekologické poradenství od společnosti REMA Systém.

Proč vlastně projekt vznikl? České republice hrozí, že nedodrží platnou směrnici EU, podle které má každá členská země zajistit v letošním roce sběr 4 kg elektroodpadu na osobu. V loňském roce byly sebrány jen 3 kg, zatímco například ve Švýcarsku to bylo 15 kg a v Norsku 17 kg. Z velké části je to dáno tím, že v republice není dostatek sběrných míst a tak přibližně 80 % elektroodpadu z domácností končí na skládkách nebo ve spalovnách. Většina elektrospotřebičů obsahuje kovy jako zlato, stříbro, palladium, platinu, kobalt nebo měď. Tyto kovy na jedné straně extrémně zatěžují životní prostředí, při recyklaci se ale mohou použít k další průmyslové výrobě. Podle zástupců společnosti REMA Systém lze z pěti milionů nepoužívaných tuzemských mobilních telefonů získat recyklací až 120 kg zlata, 1 250 kg stříbra, 45 kg paladia, 45 000 kg mědi a z baterií až 19 000 kg kobaltu.

Doufám, že si na tuto službu brzy zvykneme a časem jí budeme brát už jako samozřejmost dnešní doby. Když jsme před pěti lety začínali ve firmě vytřiďovat využitelné složky z komunálního odpadu, bylo to pro nás také něco nového a ne všichni k tomu přistupovali zodpovědně. Výsledkem ale je, že se podařilo snížit produkci komunálního odpadu a množství vytříděných složek (papíru, plastů a skla) má stále vzestupnou tendenci.

Štěpánka Proskočilová
specialista environmentální informace
odbor ekologie ŘSP

Jarní kurz v mezinárodním školícím středisku

Mezinárodní školící středisko WNU School of Uranium Production zahájilo poslední březnový den letošního roku jarní kurz „Průzkum uranových ložisek a technologie podzemního loužení uranu“. Kurz je určen především pro účastníky z řad „uranových operátorů“ a organizací zabývajících se průzkumem na uran. Délka kurzu je jako obvykle v těchto případech naplánována na dobu čtyř týdnů, během nichž se posluchači v prvních dvou týdnech seznámí s geologií a klasifikací uranových ložisek, metodami jejich vyhledávání a průzkumu a souvisejícími metodami laboratorních fyzikálních a chemických analýz a technologických testů uranových rud. Druhá část kurzu je věnována technologiím získávání uranu, přičemž hlavní pozornost je věnována sedimentárním typům ložisek a jejich dobývání metodou podzemního loužení vrty z povrchu. Kromě těchto „uranových“ témat jsou do osnovy kurzu zařazeny i související problematiky, jako např. základy hydrogeologie a modelování proudění podzemní vody, problematika radiační ochrany, ochrany životního prostředí a legislativní rámec související s dobýváním a úpravou radioaktivních surovin. Program výuky je samozřejmě doplněn řadou exkurzí a praktických ukázek.

Wadih Zakhia a Ileanea Morelba Rivas Quintero

V loňském roce školící středisko navázalo spolupráci s profesorem Milanem Matolínem z geologické sekce Přírodovědecké fakulty UK v Praze, který se svým kolektivem pro středisko zajišťuje výuku problematiky geofyzikálních metod průzkumu ložisek radioaktivních surovin. Tato spolupráce se velmi osvědčila nejen díky vysoké odborné kvalitě, ale i velmi vstřícnému přístupu po stránce organizační. Proto byla i letos tato problematika zařazena do tohoto kurzu.

Letošního jarního kurzu se bohužel účastní pouze dva posluchači z Venezuely, Ms. Ileanea Morelba Rivas Quintero a Mr. Wadih Zakhia, kteří byli vysláni na toto profesní vzdělávání v rámci latinskoamerického regionálního programu technické spolupráce s Mezinárodní atomovou agenturou ve Vídni. Dalších pět agenturou původně nominovaných uchazečů se nemohlo dostavit zejména z administrativních důvodů – udělení vstupních víz, neschválené financování ze strany agentury a příliš krátká doba pro administraci letenek a finančních prostředků u argentinského uchazeče.

Všichni tito uchazeči jsou však dále registrováni střediskem a budou po vyřízení všech formalit přijati do podzimního běhu tohoto kurzu.

RNDr. Jan Trojáček

Středisko zkušebních laboratoří o. z. GEAM (SZLAB) bude provádět analýzy chemického koncentrátu uranu

V minulém roce byly centralizovány laboratoře o. z. GEAM Dolní Rožínka v rámci SZLAB a přestěhovány na nové pracoviště do nového objektu čištění odkalištních vod v areálu závodu chemické úpravny.

Středisko zkušebních laboratoří tvoří tři úseky činností:

Úsek chemických laboratoří provádí chemické a radiologické zkoušky: jednak provozních vzorků pro CHÚ, dále pitných, podzemních, povrchových a odpadních vod, a dále vzorků pracovního a životního prostředí, a to jak pro potřeby o. z. GEAM, tak i pro zákazníky.

Úsek dozimetrie provádí monitoring provozů, monitoruje všechna pracoviště o. z. GEAM, zajišťuje osobní dozimetrii radiačních pracovníků; dozimetrická měření provádí i pro cizí organizace. Pod SZLAB spadá i úsek atmogeochemie – pracoviště Ostrava, který měří a vyhodnocuje výstupy metanu v ostravském regionu a dále měří a vyhodnocuje radon v půdním vzduchu v rámci hodnocení parcel pro výstavbu. Na další jsem se zeptal vedoucího SZLAB, Zdeňka Gregora.

Hejnic: Jaké je personální obsazení laboratoře a jaké je její financování?

Gregor: SZLAB má celkem 35 pracovníků; v laboratoři pracuje celkem 18 laborantů či laborantek a 2 vzorkaři; provozní část laboratoří pracuje nepřetržitě, aby mohla průběžně kontrolovat technologie závodu. Dále máme 5 operátorů dozimetrie v podzemí a 5 na povrchu, a atmogeochemii v Ostravě provádějí 4 pracovníci. Část financování jde z provozních peněz, část v rámci čištění vod ze státního rozpočtu, a část příjmů máme od obcí, pro které provádíme analýzy vod, hlavně odpadních, a od dalších organizací, pro které provádíme pravidelné i nepravidelné služby.

Hejnic: Jaké akreditace laboratoř splňuje?

Gregor: Středisko je akreditováno Českým institutem pro akreditaci, o. p. s. (ČIA) Praha jako zkušební laboratoř již od roku 2002. V červnu 2007 po přestěhování laboratoří proběhl mimořádný audit či dozorová návštěva ČIA a v listopadu 2007 řádná dozorová

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 4

ODBORY

ZDE UVEDENÉ MATERIÁLY VYJADŘUJÍ NÁZORY ODBORÁŘŮ A NEMUSEJÍ SE SHODOVAT S NÁZORY REDAKCE

Projednání výsledků monitoringu životního prostředí

Ekologové před chemickou úpravnou o. z. GEAM

Pravidelné projednání výsledků monitoringu a stavu složek životního prostředí v působnosti státního podniku DIAMO za rok 2007 se letos konalo 9. dubna na o. z. GEAM v Dolní Rožínce. Zúčastnili se jej odpovědní zástupci všech odštěpných závodů a ředitelství státního podniku. V rámci doprovodného programu se uskutečnila prohlídka rozšířené kapacity čištění vod odkaliště Rožná, provozu laboratoří a skládky TKO Bukov. Odbor ekologie ŘSP tímto děkuje o. z. GEAM za spolupráci a vytvoření skvělých podmínek pro úspěšný průběh jednání. Podrobnou informaci o výsledcích monitoringu životního prostředí za uplynulý rok přinese některé z dalších čísel tohoto listu.

Ing. Pavel Vostarek

Čištění dosazovací nádrže Pustý

Nakládání kalů

Na základě oznámení vodoprávním orgánům o překročení přípustného počtu nevyhovujících vzorků na výpustním profilu o. z. TÚU č. 1 Pustý (důlní vody do toku řeky Ploučnice) v parametru $N\text{-}NO_2^-$ v letním období roku 2006 se organizace zavázala z důvodů zamezení vyšších koncentrací NO_2^- ve vypouštěných vodách k posouzení možnosti realizace vyčištění lagun dosazovací nádrže Pustý. Vzhledem k tomu, že čištění nádrže probíhá za provozu, byly v červenci 2007 práce zahájeny vyčerpáním volné vody z pravé laguny. Následně byl nasazen kolový nakladač Kaiser S 2–3, vytvořeny sběrné kanály vody a čerpací místo. Podle výsledků analýz (zvýšená aktivita radionuklidů) bylo rozhodnuto o konečném uložení kalů z nádrže do odkaliště CHÚ.

Čištění laguny předcházelo proměření trasy přepravy kalů dozimetrickou službou. Za průběžného zčerpávání vody byly práce zahájeny v únoru 2008, nicméně pro nepříznivé klimatické podmínky se nepodařilo dodržet termín jejich ukončení k 31. 3. 2008. V průběhu I. čtvrtletí 2008 teploty prakticky neklesly pod bod mrazu, a proto kaly v laguně nezměnily svoji konzistenci z tekutého stavu (kaly obsahují pouze 15 % sušiny) na pevný. S promrznutím kalů a jejich odvozem v pevném stavu nákladními automobily bez jejich dalších technických úprav (utěsnění koreb) přímo počítal technologický postup. Dále, na rozdíl od předpokladu, byly v I. čtvrtletí intenzivní dešťové srážky, které kaly dále naředily. Jediný dopravní prostředek, kterým mohly být kaly dopravovány v tomto období bez nebezpečí znečištění veřejné komunikace, byl nosič kontejnerů Tatra 815 se speciální úpravou zatěsněného kontejneru na převoz tekutých kalů. Nyní kaly ještě odvážejí Tatry s utěsněnou korbou.

Původní odhad pro odvoz materiálu byl cca 3 000 t kontaminovaných kalů. Do konce měsíce března 2008 jich bylo odvezeno na odkaliště CHÚ 2 300 t. Podle postupu prací do dnešního dne a postupném odkrývání profilu dna retenční nádrže byl upřesněn odhad celkového množství kalů k odvozu na cca 4 200 t. Z uvedených důvodů byl vodoprávním orgánům a SÚJB oznámen termín dokončení prací 31. 5. 2008.

Po odvezení kalů bude upraveno dno nádrže. Betonové panely budou položeny na vtoku a výtoku, zbývající část bude zpevněna betonovou drtí. Po ukončení všech prací bude nádrž opět využívána jako dosazovací nádrž. Po zhodnocení zkušeností bude rozhodnuto o termínu vyčištění levé laguny dosazovací, čili retenční nádrže Pustý.

RNDr. Rudolf Josefi

Konference ZO OS PHGN PCHT ve Stráži p. R.

26. 3. 2008 se konala v KD U Jezera pravidelná jarní konference zmíněné základní organizace, sdružující v současné době 580 členů. Z pozvaných 58 delegátů s hlasem rozhodujícím se konference zúčastnilo 48 delegátů, tj. 82,8 %.

Na programu konference bylo hodnocení průběhu roku 2007, projednání plnění rozpočtu za rok 2007, návrh plánu práce a rozpočtu na rok 2008. Průběh konference řídil místopředseda ZV Pavel Kapras.

V hodnotící zprávě bylo konstatováno plnění usnesení z jarní konference 2007 a dodržování rozpočtové kázně při čerpání rozpočtu. Při zachování všech členských výhod skončilo hospodaření ZO za uplynulý rok přírůstkem ve výši cca 176 tis. Kč. V nesplněných bodech usnesení bylo konstatováno, že se nepodařilo vyřešit technické zajištění převozu postižených zdravotní újmou, jejichž stav vyžaduje transport vleže, k předání rychlé zdravotnické pomoci (RZP), dále absence závodové směrnice o poskytování osobních ochranných pracovních prostředků (OOPP) a nedostatky ve směrnici o poskytování ochranných nápojů.

Referující předseda ZV Ing. Jan Hajíček rovněž informoval delegáty o výsledku odborového semináře na Dolní Rožínce z 8. 2. 2008, kde odboráři z ostatních oblastí DIAMO, s. p., doporučili odborářům v oblasti Stráž přistoupit k OS PHGN a posléze spolu s nimi vytvořit střechovou odborovou organizaci přes celý státní podnik DIAMO.

Zpráva revizní komise konstatovala dodržení zásad hospodaření, potvrdila hospodářský výsledek a konstatovala pouze drobné formální chyby, odstraněné v průběhu revize.

V plánu práce na rok 2008 byl položen důraz na sjednocující úsilí v oblasti Stráž, na sledování inflačního vývoje, trvající intenzivní sledování spektra problémů v oblasti BOZP. V návrhu rozpočtu byla po diskusi odsouhlasena položka pro uvolnění možného kandidáta na předsedu ZV pro další funkční období p. Viléma Válka na dobu od 1. 9. 2008 do 31. 12. 2008.

Jak bylo zdůrazněno při vysvětlování této položky, štěstí přeje připraveným, a mít připraveného nástupce je pro nepřetržitý chod organizace zásadní věcí.

V další diskusi se delegáti soustředili na problémy související s praxí kolem OOPP a využili přítomnosti Ing. Jiřího Štěrby, který přijal pozvání na naši konferenci a mohl se tak přesvědčit o stavu tohoto fenoménu v praxi. Jsme toho názoru, že zejména tato část konference vnesla světlo do nazírání uvedeného problému oběma stranami.

Na závěr konference přijali delegáti usnesení 44 hlasy, 2 delegáti se zdrželi a 2 hlasovali proti.

Konference se dále jako hosté zúčastnily pp. Štěpánka Proskočilová a Ing. Bc. Jitka Vojtilová za ZOO ŘSP. Materiály z konference jsou uvedeny na intranetu o. z. TÚU, v adresáři odborová organizace.

Jan Hajíček

Štefan Ištok

Dne 20. dubna 2008 nás náhle opustil v nedožitých 53 letech pracovník ekonomického úseku ŘSP DIAMO pan Štefan Ištok. Pan Ištok pracoval celý život na s. p. DIAMO. Jistě si na něj vzpomenou kolegové z Dopravy ve Stráži p. R. a Dolu Hamr I., ale nejvíce na něj budou vzpomínat spolupracovníci na ředitelství státního podniku, kde byl zaměstnán více než 10 let. Byl nám všem dobrým a spolehlivým kolegou a milým kamarádem.

Čest jeho památce

Strojovna těžního stroje a kompresorovna na Vítkově

Likvidace strojovny

Důl Vítkov II v oblasti Západních Čech již není

O uranovém dolu Vítkov II lze od 2. poloviny roku 2007 hovořit pouze v čase minulém.

Počátky hlubinného dobývání na dole Vítkov II v oblasti Západních Čech se datují rokem 1961. Důl byl organizačně začleněn vedle ložisek Zadní Chodov, Dyleň a Okrouhlá Radouň do koncernového podniku Uranové doly Západní Čechy. V roce 1966 byl na uranovém ložisku proveden v té době v koncernu ojedinělý odpal při likvidaci horninových pilířů. Celkem bylo ve 14 tisících vývrtů odpáleno najednou 5 t trhavin.

Dobývání ložiska bylo v rámci útlumu ukončeno v roce 1990. Následně byla celá oblast „Západních Čechy“ spolu s oblastí Příbram převedena k 1. 7. 1991 do působnosti nově ustanoveného odštěpného závodu Správa uranových ložisek Příbram, který se takto stal právním nástupcem o. z. UD Příbram a o. z. UD Západní Čechy a postupně i dalších organizačních jednotek z původního koncernu ČSUP, následně s. p. DIAMO.

Po ukončení důlní činnosti byly v počátku 90. let snahy o využití povrchových objektů, zejména pro dřevovýrobu. Vzhledem k silné konkurenci v této oblasti nebyl záměr životaschopný a musel být pro ztrátovost ukončen.

Tím nastala etapa pouhé správy, ostrahy a nezbytné údržby objektů areálu s přípravami na jeho definitivní likvidaci. Ještě v průběhu 90. let byla většina souvisejících pozemků nezastavěných budovami lesotechnicky rekultivována. Součástí areálu dolu byla relativně nová čistička důlních vod (ČDV), která byla provozována krátce, jen v závěrečné etapě hlubinného dobývání, a po ukončení činnosti dolu v důsledku útlumu byla odstavena a zakonzervována.

Ke konečné fyzické likvidaci dolu Vítkov II bylo přistoupeno v rámci priorit likvidačních prací až v roce 2006 s úplným dokončením ke konci června 2007. Ještě v průběhu r. 2006 byly využitelné technologické aparáty čističky – zejména ionexové kolony a pískově filtry demontovány a převezeny a použity při intenzifikaci stávající ČDV Příbram I – Bytíz. Hlavní a intenzivní likvidace objektů se odehrála v průběhu dubna až června 2007 vlastními silami o. z. tj. pracovníky a mechanizmy Provozu Příbram. Jediná strojovna byla likvidována s pomocí subdodávky firmy APB Plzeň, tato firma použila hydraulické nůžky na rozstřihání ocelové konstrukce haly strojovny.

Vzhledem k tomu, že areál dolu včetně ČDV byl situován na katastrech Klíčov a Oldřichov, z nichž Klíčov spadá do správní působnosti obce Kočov a Oldřichov do působnosti města Tachov, bylo i s těmito subjekty jednáno o přednostním právu následného převodu rekultivovaných pozemků.

Jednání byla úspěšná a navíc Obec Kočov projevila závazný zájem o ponechání haly zmiňované ČDV pro následné využití obcí v rámci jejich činnosti při lesním hospodaření v okolních lesích.

Proto byly odstraněny zbývající technologie a vyklizená hala ČDV byla dekontaminována. Celá akce tak po fyzickém provedení k 30. 6. 2007 a odstranění nedodělků na rekultivaci části souvisejících pozemků byla definitivně završena převedením vlastnických práv k dekontaminované hale ČDV včetně souvisejících pozemků na Obec Kočov ke dni 19. 12. 2007. Pozemky na části k. ú. Oldřichov, byly po odstranění povrchového areálu dolu převedeny na město Tachov ke dni 25. 3. 2008.

Současně s tímto historickým navrácením pozemků dotčených dobýváním ložiska Vítkov II k předchozímu původnímu užití, tj. lesnímu hospodaření, ukončil i svou aktivní pracovní činnost u o. z. SUL Příbram pan Štefan Potocký, který právě na dolu Vítkov a v oblasti Západních Čech strávil celkem 51 roků. Děkujeme mu za jeho práci a věrnost podniku a oblasti, v níž působil, a přejeme mu pevné zdraví v další životní etapě v kruhu svých blízkých.

Ing. Václav Plojhar

Areál Vítkova po likvidaci – před rekultivací

Budova ČDV

Na spodních patrech Dolu Rožná

Ve čtvrtek 20. března 2008 přijíždím před šestou na Důl Rožná I. Chci zachytit, jak probíhají práce na 23. a 24. patře, jejichž cílem je ověření zásob v nižších partiích ložiska. Doprovází mne Ing. Oldřich Tomášek, který má tato dvě patra na starosti. Fáráme jámou R1, přejíždíme důlním vozem pro dopravu mužstva na slepou jámu R7S, kterou fáráme na nároží 23. patra. Toto bylo vyraženo v r. 1992. Nároží a oběh vozů u jámy byly dokončeny v r. 1994. Poté se vyrazilo ještě 91 bm na Z3 –XXIII, na nároží byla vybudována nízkonapěťová komora, která slouží pro rozvod elektrické energie, a patro bylo opuštěno.

V loňském roce bylo vše kompletně obnoveno a byla zahájena ražba Z3–XXIII.

Jdeme po dvoukolejném překopu Z3–XXIII. Na podzim byla na jeho pravé straně vyražena v 80 bm trafostanice, nyní probíhá její betonáž. Stavební četa míchá beton na místě pomocí „mixokretu“. Ve staničení 141 bm byla vyražena vozovna lokomotiv, kterou po dokončení betonáže na trafostanici bude stavební četa vystrojovat. Překop Z3 –XXIII byl původně vyražen v délce 91 bm, v profilu 00 – 0 – 6, tedy o ploše 10,2 m². Nyní je ražen v profilu 00 – 0 – 5, o ploše 9,2 m².

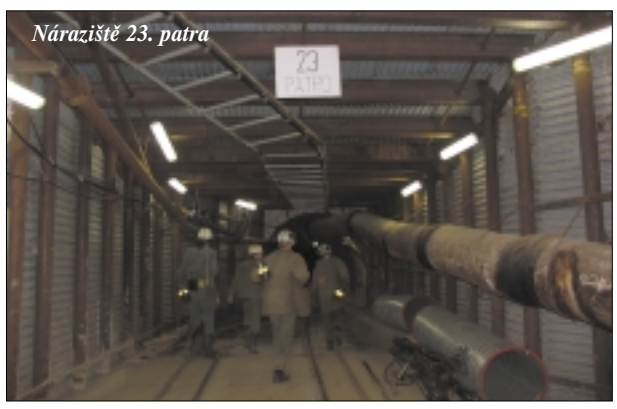
Nároží 23. patra

Stavební četa u mixokretu

Přicházíme na čelbu. Směnový předák p. Ján Obšajsnik obtrhává vystřelený prostor po trhací práci. Po obtrhání s pomocníky p. Michalem Šimkem a p. Bohumilem Janďourkem pakují volné prostory za TH výztuží kulatinou, aby se horské tlaky rovnoměrně přenášely na železnou výztuž. K nakládání vystřílené horniny slouží vzduchový „bagr“ PPN–1S, odborně pneumatický přehazovací nakladač. Vrtací souprava je složena vzadu, tvoří ji dva sloupy, na kterých jsou lafety pro vrtací kladiva VK – 29. Vrtá se 40 až 50 děr cca 2 m dlouhých, na jeden odpal se používá 40 až 50 kg perunitu nebo permonexu. Počet děr a množství střeliva se mění podle tvrdosti průvodní horniny, kterou jsou jemnozrnné biotitické pararuly. Pracuje se v třísměnném provozu, jeden „cykl“ se dělá cca 2 směny, tedy postup je cca 1 m za směnu. Nyní je čelba ve staničení 340 m, hlavní překop bude cca 500 m dlouhý, na něj naváže ražba podložního překopu.

Vracíme se, stavební četa je už v plné práci. Těžní klec nás převáží na 24. patro, kde bylo započato s ražbou v roce 1981.

Budování výztuže v komoře

Na 24. patře kromě nároží a oběhu vozů u jámy byl vyražen hlavní překop na západ Z3 –XXIV o délce 900 m a podložní překopy. Překop na sever, PŠ1–242, slouží také jako útěková cesta na jámu R3 (Jasan). Útěková cesta je dlouhá cca 4,7 km. Z podložního překopu byly vyraženy rozrážky k žílám, tyto ražby byly provedeny postupně až do r. 1990.

Po obnově 24. patra zde byla vybudována nová trafostanice TR.24.2. Začátkem roku 2008 byl zbudován v RV124 – 121 komorový úkryt. Je to tzv. přetlaková komora, která slouží k úkrytu pracovníků na bezpečném místě v případě havárie (požáru). Je vybaven telefonem, lékárničkou, lavicemi na sezení. Přetlak je zajištěn zavedeným potrubím se stlačeným vzduchem, který je ukončen uvnitř komory tlumičem hluku s uzávěrem. Vstup do KU je přes dvoje izolační zdi s průlezy, které se uzavírají plechovými dvířky a utěsňují jílem. Množství stlačeného vzduchu se reguluje uzávěrem a pomocí „U“ trubice s obarvenou vodou se kontroluje výše přetlaku.

Stávajícím hlavním cílem je ověřit předpokládané zrudnění ložiska ve spodních partiích, pomocí vrtů o hloubce 140 až 180 m, tedy až pod 26. patro.

Na 24. patře bylo vybráno 5 rozrážek, kde budou komory pro vrtné soupravy. Komory razí a vystrojuje firma VOKD. Komory mají profil 18,2 m², výšku 4,5 m, šířku 4,04 m a délku 5,7 m. V rozrážce RZ1Z24 – 139 jsou již komory K1 , K2 a K3 hotové, v době naší návštěvy probíhala ražba první komory v rozrážce RZ1Z24 – 137. Celkem bude vyraženo pro vrtné soupravy 12 komor.

Firma VOKD je s ražbou komor v předstihu, její pracovníci pracují v třísměnném provozu, a jak řekl její technik, pan Zdeněk Vykopal, který nás po komorách provázel, místo konce září by komory měly být vyražené již v srpnu.

V květnu nastoupí firma URAN-PRESS, která bude provádět vlastní vrtný průzkum. Celá akce, tedy odvrtání a karotážní vyhodnocení 2760 m průzkumných vrtů, je plánována do konce roku 2008.

Jak mi sdělil po telefonu Ing. Tomášek, je k 21. dubnu na 23. patře vyraženo 390 metrů překopu a na 24. patře se dokončuje osmá komora.

O průběhu prací na 23. a 24. patře vás budeme v některém z dalších čísel znovu informovat.

Otto Hejnic

Důlní lokomotiva BND - 30

Předák Obšajsník obtrhává čelbu

Pakování

Vyztužená komora

Další vyztužená komora

Středisko zkušebních laboratoří o. z. GEAM (SZLAB) bude provádět analýzy chemického koncentrátu uranu

URGP 4

DOKONČENÍ ZE STR. 2

návštěva ČIA, která potvrdila platnost Osvědčení o akreditaci a byla vydána nová příloha osvědčení.

Dokumenty střediska, které se týkají radiační ochrany dle platné legislativy SÚJB, jako Monitorování pracoviště a osobní monitorování, Příručka kvality SZLAB a některé metodiky, jsou předkládány a schvalovány SÚJB.

Hejnic: Analýzu chemického koncentrátu, který se přepracovává v zahraničí na jaderné palivo pro atomové elektrárny zatím provádějí cizí firmy?

Gregor: Ano, firma ALS Laboratory, která je následnickou organizací firmy MEGAlab. Vzorky z každé vyrobené partie odebírá a analyzuje česká firma a také odběratel vyrobeného produktu.

Pavel Bukáček v provozní laboratoři

Pokud mají naše laboratoře akreditaci, mohou vyhodnocovat i vlastní produkty. Nutno říci, že analýzy chemického koncentrátu se prováděly podle dlouho ustálených metodik, které se kvůli předpokládanému konci těžby neměnily. Vzhledem k tomu, že během let byly vyvinuty nové přístroje, je možno některé složité metody analýz nahradit jinými. Například zjednodušení stávající metody rozkladu vzorku pomocí tzv. mikrovlnky.

Hejnic: Tyto moderní přístroje již máte?

Gregor: Většinu ano. Vysokotlaký mikrovlnný systém rozkladu vzorků (mikrovlnku) máme a ověřujeme jeho činnost. Posledním přístrojem bude ICP–MS, což je hmotnostní spektrometr s indukčně vázaným plazmatem. Na tomto přístroji bychom chtěli provádět většinu analýz. Měl by být dodán z Austrálie někdy koncem dubna.

Andělka Vařejková v laboratoři analýz síranu sodného

Hejnic: Co zjišťuje analýza koncentrátu, tedy diuranátu amonného?

Gregor: Hlavně celkový obsah Uranu, dále nuklidy uranu U^{234}, U^{235}, a dále například halogeny, křemík, fosfor, síru, uhlík a celou řadu kovů – celkem kolem dvaceti stanovení.

Po dodání hmotnostního spektrometru se bude jeho činnost ještě ověřovat, o rozběhnutí celkových analýz chemického koncentrátu chceme informovat na našich stránkách.

Otto Hejnic

Jana Pečinková a Renata Netoušková ve váhovně

Digrestoře v laboratoži CHKU a mikrovlnka

Vychází další číslo hornického měsíčníku Uhlí, Rudy, Geologický průzkum. Z obsahu: Severočeské doly, a. s.: Chráníme životní a přírodní prostředí. MND. a. s., Lukáš Svozil a Bronislav Vago: Generální úprava plynové technologie SnaPS Ždánice. Energie – stavební a báňská, a. s.: Petr Němec a kolektiv: Zhodnocení těženého důlního plynu z uzavřených dolů v SRN. R–Princip, s. r. o., Marie Vrbová: Sympozium MPES 2008 v Pekingu. Jaroslav Jiskra: Řešení následků důlní činnosti na Karlovarsku. Břetislav Janovský a kolektiv: Průběžné vyhodnocování důlního ovzduší při požárech a výbuších metanu. Dále číslo obsahuje rubriku Ze zahraničí, kde najdete Průval vod a bahnin v Bani Nováky a Rudná ložiska Polska i další pravidelné rubriky.

DIAMO
Podnikový občasník s. p. DIAMO Stráž pod Ralskem. Vydává vedení s. p. Vychází zpravidla jednou v měsíci.
Vedoucí redaktor Otto Hejnic.
Adresa redakce: DIAMO, s. p., 471 27 Stráž p. R.,
tel.: 487 892 084, fax: 487 851 571
e-mail: hejnic@diamo.cz
Sazba: PANTYPE, s. r. o., Liberec
Tisk: GEOPRINT Liberec
Pro vnitřní potřebu s. p. DIAMO